

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.133
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Ілона ФЕДИШИН**, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2019 році закінчила Львівський державний університет внутрішніх справ, здобула кваліфікацію «юриста», ступінь вищої освіти «магістр», спеціальність «Право», освітня програма «Право», до навчання в ад'юнктурі перебувала на посаді інспектора слідчого відділення відділу поліції № 1 Львівського районного управління поліції № 2 Головного управління Національної поліції у Львівській області, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.133, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів від 3 червня 2025 року № 251, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Дар'ї БАЛОБАНОВОЇ, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Ірини ГАЗДАЙКИ-ВАСИЛИШИН, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Олександра МАРІНА, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Ігоря МЕДИЦЬКОГО, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри правоохоронної діяльності Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Віталія ГАЦЕЛЮКА, кандидата юридичних наук, старшого дослідника, старшого наукового співробітника відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту

держави і права імені В.М. Корецького
Національної академії наук України,

на засіданні «31» липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Ілоні ФЕДИШИН на підставі публічного захисту дисертації на тему «Кримінально-правова охорона діяльності державних та громадських діячів в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник: Тарас СОЗАНСЬКИЙ, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій наведено узагальнення теоретичних засад і практичних особливостей кримінально-правової охорони діяльності державних та громадських діячів в Україні, відтак сформульовано пропозиції щодо її вдосконалення. Так, доведено, що кримінальні правопорушення, які посягають на діяльність державного та громадського діяча, є системою, основними ознаками якої є цілеспрямованість, якісна визначеність, цілісність, відмежованість від зовнішнього середовища і взаємодія із зовнішнім середовищем, гетерогенність тощо, а також обґрунтовано її істотні системоутворювальні елементи; встановлено, що при вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 112, ч. 2 ст. 163, ст. 344, ст. 346, ч. 1 ст. 351, ст. 351-1, ст. 351-2 КК України, є загроза завдання або безпосереднє завдання шкоди суспільним відносинам, які забезпечують безперешкодне виконання державними та громадськими діячами своїх повноважень; виділено, що підхід, реалізований в Проєкті КК України станом на 14.09.2023, який не передбачає виокремлення самостійних складів кримінальних правопорушень, проте через закріплення «спеціального» потерпілого як ознаки, що підвищує тяжкість кримінальних правопорушень, забезпечує комплексну та ефективну кримінально-правову охорону діяльності державних діячів; удосконалено теоретичні надбання щодо змісту та обсягу основних понять «державний діяч», «громадський діяч», «політичний діяч», «діяльність державного діяча», «діяльність громадського діяча», запропоновано авторські визначення цих понять; наведена аргументація доцільності криміналізації умисного знищення чи пошкодження майна державного чи громадського діяча та захоплення чи тримання їх як заручників шляхом доповнення ст. 346 КК України; удосконалено розуміння про співвідношення кримінальних правопорушень проти державних чи громадських діячів із іншими кримінальними правопорушеннями проти так званих спеціальних потерпілих; пропоновано низку системних змін до КК України, спрямованих на створення цілісного механізму правової регламентації

кримінальної відповідальності за посягання на діяльність державного та громадського діяча; набули подальшого розвитку положення про соціальну обумовленість кримінально-правової охорони діяльності державних та громадських діячів, розуміння можливостей адаптації та удосконалення норм національного законодавства на підставі аналізу законодавства зарубіжних держав та необхідність криміналізації захоплення державного чи громадського діяча як заручника та знищення (пошкодження) їх майна; вдосконалення кола потерпілих шляхом включення осіб, які є кандидатами на пост Президента України, а також виконуючих обов'язки державних діячів; набув подальшого розвитку підхід про необхідність передбачення 16-річного віку, як такого, з якого може наставати кримінальна відповідальність за вчинення правопорушень, що посягають на діяльність державного чи громадського діяча.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Право».

Ад'юнкт має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Федішин І.М. Деякі аспекти визначення державного діяча в кримінальному праві України: поняття, ознаки, зарубіжний досвід. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2023. № 6. С. 496-501. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/115>;

2. Федішин І.М. Кримінально-правовий аспект охорони державної діяльності в Україні. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2024. № 1. С. 572-577. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/136>;

3. Федішин І.М. Актуальні підходи до розуміння об'єкта складів кримінальних правопорушень, що посягають на діяльність державних та громадських діячів. *Нове українське право*. 2024. Вип. 3. С. 174-185. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.3.22>;

4. Федішин І. М. Кримінальна відповідальність за правопорушення, пов'язані з посяганням на діяльність державних та громадських діячів в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. 2024. №84 ч. 3. С. 393-399. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.3.59>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. Дар'я БАЛОБАНОВА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, яка звернула увагу, що:

1) здобувачка виявила належний рівень підготовки, показала свою

зацікавленість темою дослідження та глибоке занурення в неї;

2) дисертаційне дослідження відповідає вимогам, що ставляться до такого роду робіт, виконане на актуальну тему, порушень вимог академічної доброчесності не виявлено.

2. Ірина ГАЗДАЙКА-ВАСИЛИШИН, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію та звернула увагу, що:

1) дисертантка продемонструвала глибокі знання теми свого дослідження, нею здобуті відповідні навички та компетентності, що свідчить про те, що вона заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за відповідною спеціальністю;

2) дисертація має чітку структуру, поставлені завдання виконані та досягнута мета, яку перед собою ставила здобувачка.

3. Олександр МАРІН, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, який надав позитивну рецензію та зауважив:

1) дисертаційне дослідження містить низку вагомих результатів, дисертанткою застосований комплексний, системний підхід до дослідження обраного предмету;

2) під час захисту здобувачка продемонструвала здобуття нею дослідницьких компетентностей, зокрема, вміння формулювати наукову проблему та мету дослідження; здатність обґрунтувати актуальність теми та її наукове і практичне значення; уміння здійснювати критичний аналіз наукових джерел та формувати власну позицію; здатність самостійно формулювати наукові висновки, узагальнення, рекомендації та вести наукову дискусію.

4. Ігор МЕДИЦЬКИЙ, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної діяльності Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який надав позитивний відгук та звернув увагу на таке:

1) дисертаційне дослідження – дуже цікаве та ґрунтовне; дисертанткою на високому професійному науковому рівні проаналізовано і чинне національне законодавство, і проєкт нового кримінального кодексу України, і законодавство окремих іноземних держав;

2) під час публічного захисту дисертантка надала дуже розлогі відповіді як на зауваження опонентів та рецензентів, так і на поставлені членами ради запитання.

5. Віталій ГАЦЕЛЮК, кандидат юридичних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України, який надав позитивний відгук та зауважив:

1) тема дисертаційного дослідження є надзвичайно актуальною, цікавою та

водночас непростю, оскільки окремий захист спеціальних потерпілих дуже часто викликає звинувачення у порушенні рівності всіх громадян перед законом, але дисертантці вдалося навести відповідні аргументи;

2) в ході публічного захисту дисертантка продемонструвала вміння позиціонувати себе, презентувати дослідження, вміння тримати позицію та надавати ґрунтовні відповіді на висловлені зауваження та поставлені питання.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.133 присуджує Ілоні ФЕДИШИН ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», освітньо-наукова програма «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради
доктор юридичних наук, професор

 Дар'я БАЛОБАНОВА

